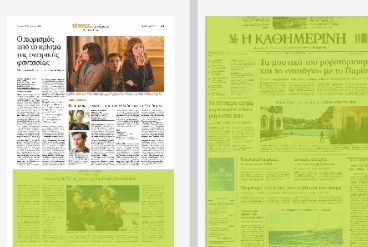

Άνιση συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Σελ.: 41 Ημερομηνία έκδοσης: 02-08-2020
Επιφάνεια: 545.94 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 14860
Θέματα: ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Του ΝΙΚΟΥ Α. ΔΟΝΤΑ

Άνιση συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Δύο σημαντικά έργα επέλεξε η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης (ΚΟΘ) για τη φετινή εμφάνισή της στο Ηρώδειο. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών στις 23 Ιουλίου ερμήνευσε το «Ντιβερτιμέντο για ορχήστρα εγχόρδων» του Μπάρτοκ υπό τη διεύθυνση της αρχιμουσικού και καλλιτεχνικής της διεύθυνης Ζωής Τσόκανου και τις «Τέσσερις εποχές» του Βιβάλντι με σολίστ τον εξάρχοντα της ορχήστρας Σίμο Παπάνη.

Ο Μπάρτοκ συνέθεσε το «Ντιβερτιμέντο» το 1939 για τον Ελβετό Πάουλ Ζάκερ και την Ορχήστρα Δωματίου της Βασιλείας. Το έργο αποτελεί αναφορά στα ντιβερτιμέντα της κλασικής περιόδου, όπως αυτά τα οποία συνέθεσαν ο Χάιντν και ο Μότσαρτ. Ομως, ο τρόπος με τον οποίο ο Μπάρτοκ επανέρχεται στην ιστορική αυτή μορφή και ο τρόπος με τον οποίο επεξεργάζεται το μουσικό του υλικό, καθιστούν το δικό του έργο ένα από τα πιο ενδιαφέροντα του νεοκλασικισμού, ταυτόχρονα και του μοντερνισμού. Η σκέψη και συνεπώς η μουσική του γραφή αναπτύσσονται σε περισσότερα επίπεδα, τα οποία αναμένει κανείς να αναδειχθούν από την ερμηνεία. Είναι, δηλαδή, ση-

μαντικό να προβληθεί η μουσική δραματουργία, η οποία εξηγεί γιατί το ένα μουσικό εδάφιο οδηγεί στο επόμενο και δικαιολογεί τον μεταξύ τους διάλογο. Η Ζωή Τσόκανου διπύθνε μάλλον υπερβολικά προσεκτικά και ασχολήθηκε αυτόνομα με κάθε μουσική παράγραφο. Εμοιαζε προσπλωμένη στην απόδοση του γράμματος της μουσικής, αφήνοντας το πνεύμα να της ξεφύγει. Η ανάγνωση ήταν καθαρή, τα μέρη καλά αρθρωμένα. Υπήρχαν όλες οι προβλεπόμενες δυναμικές αποχρώσεις, αλλά μόνον «τόσο όσο», ενώ φάνηκε να

Στα πολύ καλά έγχορδα της ορχήστρας στηρίχτηκαν οι επιλογές του φετινού της προγράμματος στο Ηρώδειο.

απουσιάζει η συνολική εποπτεία, εκείνο το ενωτικό υφάδι που θα αποσαφηνίζει και στον ακροατή το νόημα του έργου.

Ο Σίμος Παπάνης διπύθνε και ερμήνευσε με φαντασία και δεξιοτεχνική άνεση τις δημοφιλείς «Τέσσερις εποχές».

Σαν να έπαιζε άλλη ορχήστρα στο δεύτερο μέρος. Προφανώς, οι μουσικοί της ορχήστρας είναι πολύ πιο εξοικειωμένοι με τη μου-

σική γλώσσα του Βιβάλντι και ο σολίστας είχε εμπειρία στο συγκεκριμένο έργο. Είτε είχε προηγηθεί μεγαλύτερη επεξεργασία, είτε το

ζητούμενο ήταν πιο ξεκάθαρο, σε κάθε περίπτωση όλα είχαν νόημα και το ένα οδηγούσε στο άλλο. Η ανεξάντλητη φαντασία του Παπά-

να και, βεβαίως, η δεξιοτεχνική του άνεση φρόντισαν για τα υπόλοιπα, σε ένα έργο που η φαντασία, ο αυτοσεχδιασμός και η δεξιοτεχνία όχι μόνο έχουν τη θέση τους αλλά αποτελούν και βασική προϋπόθεση για μια ενδιαφέρουσα ερμηνεία. Η διαρκώς αναπροσαρμοζόμενη ταχύτητα έδινε πλαστικότητα στο αποτέλεσμα, οι ζωπρές εναλλαγές δυναμικής ζωντάνευαν όσα περιγράφει τόσο γλαφυρά η μουσική. Γοργά μέρη, όπως το τελευταίο του «Καλοκαιριού» έβγαζαν σπινθήρες, ενώ λυρικά, όπως το μαγικό αργό μέρος του «Χειμώνα», δόθηκαν με σπάνια γλυκύτητα. Ο Παπάνης βρήκε άξιους συνομιλητές στον τελίστα της ορχήστρας όπως και στον τσεμπαλίστα Μάρκελλο Χρυσικόπουλο, ενώ το σύνολο της ορχήστρας δεν συνόδευε απλώς, αλλά συνεργάστηκε ουσιαστικά στην απόδοση του ύψους της μουσικής.

Για την ιστορία, σημειώνεται ότι η ορχήστρα έπαιξε όρθια, επιλογή που σε μία κλειστή αίθουσα θα βοήθουσε την αύξηση της έντασης του ήχου. Στο ανοικτό Ηρώδειο και μάλιστα με τον ήχο των οργάνων ηλεκτρικά ενισχυμένο, η σκοπιμότητα αυτής της επιλογής δεν ήταν απαραίτητα σαφής.